

Titel: Zelfstandigheidsontwikkeling bij ons op school

Pagina('s): pagina 49 en 50

Inhoud: voorlichting over het zelfstandig spelen en werken op school

**tips voor
thuis
nr. 6**

Zelfstandigheidsontwikkeling bij ons op school

Een van de doelstellingen van de school (en thuis) is de begeleiding van de ontwikkeling van de zelfstandigheid van de kinderen. In het nu volgende laten we zien hoe we daar momenteel mee bezig zijn op onze school.

Het zit al in de kinderen

Veel kinderen hebben een aangeboren neiging tot zelfstandig willen zijn. Als ze 2½ jaar zijn, zeggen ze hun naam of roepen: „ik” om aan geven dat ze iets willen. Die drang tot zelf iets willen, uit zich in die periode ook vaak in koppigheid. Vooral tijdens de zindelijkheidsontwikkeling krijgt de zelfstandigheid een grote impuls.

Totdat uw kinderen volwassen zijn, en ook nog daarna, maken ze een proces door waarbij ze steeds meer en steeds weer andere dingen zelfstandig moeten kunnen doen.

Sommige kinderen hebben dat minder

Als kinderen op 4-jarige leeftijd de basisschool binnenkomen, blijken ze onderling erg te verschillen op het gebied van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Veel kinderen laten hun ouders hun tas dragen en laten zelfs hun ouders de jas voor hen aan de kapstok hangen. Veel ouders doen dat dan ook. Dat betekent dat we op school met die verschillen worden geconfronteerd en dat we daar een antwoord op moeten geven.

Zelfstandigheid als algemeen opvoedingsdoel

Zelfstandigheid als onderwijsdoel

Een van de doelstellingen van het onderwijs is het begeleiden van de ontwikkeling van de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kinderen.

Als kinderen de basisschool binnenkomen in groep 1 ligt de nadruk op de zelfredzaamheid en het zelfstandig spelen.

De kinderen leren dan vooral allerlei vaardigheden die te maken hebben met aan- en uitkleden, het zelf eten en drinken, naar de wc. gaan, handen wassen, opruimen, etc.

Tegelijkertijd leert de leerkracht de kinderen zelfstandig te spelen. Veel kinderen willen echter voortdurend aandacht van de leerkracht en moeten leren om uitgestelde aandacht accepteren.

Dat kan niet anders, want de leerkracht moet haar aandacht verdelen over de kinderen.

Vanaf de tweede helft van groep 1 komt daar ook nog leren zelfstandig werken bij. Daarbij krijgen kinderen werkopdrachten en kijken we wanneer een kind om hulp vraagt. Die hulpvragen worden besproken en samen met de kinderen kijken we hoe de kinderen dat ook zelf, zonder hulp, zouden kunnen doen. We sporen de kinderen aan daar zelf over na te denken. Het motto daarbij is dat zelfstandig werken eigenlijk zelfstandig denken is. De kinderen mogen bij problemen tijdens het werken niet gaan zitten wachten tot we tijd voor ze hebben, maar ze moeten leren om zelf iets te doen. Daarbij kan het gaan om het zelf oplossen van het probleem, hulp van anderen in te roepen, of: dan maar even iets anders te gaan doen.

Vanaf groep drie bouwen we de periode van zelfstandig werken geleidelijk op van 30 minuten naar een hele ochtend zelfstandig werken in groep 7 en 8.

We doen dat niet iedere dag, want we hebben geen studiehuis, maar door het een aantal keren per jaar te doen, leren kinderen toch hoe het is om:

- het werk echt af te maken
- bij het werk te blijven
- door te werken
- oplossingen voor problemen toe te passen of zelf te bedenken
- om hulp te vragen
- zelfstandig studeren
- het werk na te kijken
- samen te werken
- verantwoordelijkheid te dragen.

Zelfstandigheid als middel

Het kan soms voorkomen dat uw kind thuis komt met de opmerking dat het op een bepaald moment niet naar de leerkracht mocht gaan.

We geven de klas dan een bepaald teken zoals het omhangen van een ketting of het op rood zetten van een

stoplicht. De kinderen weten dat het dan

zelfstandig-werktijd is en dat ze dan niet bij ons kunnen komen.

Op die momenten is de leerkracht niet even het lokaal uit of boodschappen doen, maar zitten we in het lokaal kinderen die belemmeringen ondervinden in het leerproces extra te helpen.

Dat betekent dat het zelfstandig spelen en werken voor ons mogelijkheden bieden om zgn. vrije perioden te scheppen. Dat zijn perioden waarin we in het lokaal activiteiten uitvoeren in het kader van de speciale leerlingenbegeleiding.

We kunnen dan bepaalde kinderen die ergens moeite mee hebben extra uitleg geven, extra met ze oefenen of werk met ze nakijken.

Hoe kunt u hier thuis bij aansluiten?

Het is belangrijk dat u bij deze zelfstandigheidsbegeleiding thuis aansluit door goed te kijken wat uw kind zelf wel zou kunnen en dat dan ook zelf te laten doen. Over het algemeen kunnen kinderen meer dan veel ouders denken.

Die begeleiding thuis kost u aanvankelijk wat meer tijd om ze te leren hoe ze iets zelfstandig moeten doen of ze aan te sporen zelf na te denken hoe ze iets zelf kunnen doen.

Op den duur zult u merken dat u tijd terugwint omdat uw kind u veel werk uit handen kan nemen. Bovendien werkt u met deze benadering ook aan een belangrijke opdracht die ouders hebben, nl. zelfstandigmaking van hun kind.

Ouders die hun kind deze gelegenheden geven, zullen merken dat kinderen het prettig vinden en ook dat hun zelfvertrouwen toeneemt omdat u namelijk laat zien dat u in hen 'gelooft'.

*'t Kost
even wat
tijd, maar
levert ook
tijd op!*